

KVITRET

Den topphemmelige norske etterretningsgruppa E14 opperte fra 1995 til 2006.

» Spionanklagene mot Moland og French virker plutselig ikke så fjerne lenger – E14? @3ide

» E14-rabalderet: Det viser seg at Kommandør Treholt antakelig var basert på historie fra virkeligheten. @JarlePettersen

» Er ikke helt sikker på hva som er greia med E14, men er litt bekymret for at journalistene vil grave opp E18 @emgid

» Bare ett år etter at E14 ble lagt ned, ble E24 startet opp. @mikkel78

» Og E14 ble dannet bare noen år etter E-Types gjennombrudd. Tilfeldig? @mikkel78

» Leser at operatørene i E14 hadde forbud mot sex på jobb. Hmm. Tror det hadde ført til streik i norske redaksjoner. @averloy

» At E14 reiste verden rundt og spionerte er fantastisk spennende. At de ikke lå seg til informasjon, derimot ... @HaakonR

» E14-agenter: Lurte bin Laden i honningfelle med Kollenstemning og vafler – men snek seg ut bakveien mens de ordnet med NAV og fri rettshjelp. @opplyskontoret

» Synes E14 høres ut som et konserveringsmiddel! @caronazo

» Spennende å se hvem som utes som E14s Moneypenny og Q. @BryggeBaronen

» Når kommer avsløringene om E1-E13? @christopherea

» E14 saken en ikke-sak! Det hadde vært en sak hvis en slik enhet ikke eksisterte. @tabalizer

LAMBDA: Slik skal det planlagte Munch-museet i Bjørvika se ut.

Foto: Herrerros Arquitectos

Exit Lambda

Erling Skaug
Medredaktør for
«Munch på Tøyen!»

Offentlige planer kan falle på sin egen urimelighet, snuble i egne ben eller begå harakiri. Planen om å flytte Munch fra Tøyen til Bjørvika klarer alt samtidig.

Den kommunale saksgang fra 2005 til i dag tåler ikke dagslys, og antyder vikariene de økonomiske motiver for Havnevesenet. At bystyret skulle klare å plassere et 14-etasjers bygg i et område det selv har regulert for 6, var å gjøre regning uten vert. Verten er Riksantikvaren, som man på alle måter har lagt seg på kollisjonskurs med.

Lambda-konseptet er umulig som museumskonsept, holdt opp mot aktuelle museumstekniske standarder og hensyn til miljø, sikkerhet, publikum og økonomi. Jury og oppdragsgiver har valgt å se bort fra dette, til fordel for kommunens ønskedrøm om et signal for egen handlekraft.

Den politiske argumentasjonen for flytting har hele tiden vært syltynn, med innslag av det absurde. Påstanden om at man «bygger for Munch» er i kampanjens slutfase avslørt som det motsatte. Kommunen har nå samlet seg om det desperate slagordet «Nå eller aldri!» I Dagbladet 23. januar klargjorde museumsdirektør Stein Olav Henriksen den underliggende trussel i all sin utilsørte ærlighet:

«Dersom en ikke skulle lykkes nå, når vil da en politiker igjen forsøke å reise en sak med slike dimensjoner? Det kan ta 20–30 år. Det ville være forferdelig trist å skusle bort en slik mulighet. Derfor bør museet flytte – og det er nå det gjelder!»

Dermed er all troverdighet spoleret. Klarere kan det ikke sies at det er signalbygget Lambda i Bjørvika man vil bygge, ikke et nytt Munch-museum. Hvis bystyret hadde fulgt opp sin egen enstemmighet fra 2005–2006 ville man hatt et nytt, funksjonelt Munch-museum på Tøyen i dag – til halve prisen. Dokumentasjonen er tilgjengelig i bokform.

Solariebruk er kreftframkallende

Trude Eid Robsahm
Forsker,
Kreftregisteret

Lill Tove Nilsen
Forsker,
Statens strålevern

Marit Bragelien Veierød
Professor, Avdeling
for biostatistikk, UiO

HELSE: I Dagbladet 31. januar skriver Johan Moan om solarier og vitamin D. Helsemyndighetene ønsker å innføre 18-årsgrense på bruk av solarier med bakgrunn i at solariebruk øker risikoen for hudkreft. Moan sår tvil om soling som årsaksfaktor for føflekkreft (den alvorligste formen for hudkreft). Sol og solarier gir vitamin D og vitamin D gir store helsegevinster skriver Moan, og antyder i tillegg at sol og solarier forebygger kreft.

I 1992 fastslo det internasjonale kreftforskningssenteret i Lyon (International Agency for Research on Cancer, IARC) at solstråling er kreftframkallende, både når det gjelder føflekkreft og annen hudkreft. IARC publiserte i 2006 en kritisk gjennomgang av forskningslitteraturen om konsekvenser av solariebruk. På bakgrunn av dette ble solariebruk klassifisert som kreftframkallende.

Nye studier av solariebruk og risiko for føflekkreft støtter IARC sin konklusjon.

NORGE ER ET av landene med høyest forekomst av føflekkreft i forhold til folketallet, og vi har sett en syv-åttedobling i løpet av de siste 50 åra. Forekomsten av

FARLIG: Det er ikke grunnlag for å endre en restriktiv holdning til solariebruk i Norge for å ivareta vitamin D-status, skriver forfatterne.

føflekkreft ser ut til å flate ut i mange europeiske land. Dette ser vi bare for aldersgruppen under 30 år i Norge, men disse utgjør en svært liten andel av tilfellene. For aldersgruppen over 50 år øker forekomsten markant. Når det gjelder annen hudkreft ser vi ingen utføring.

SOLENER VÅR viktigste kilde til vitamin D, som dannes i huden når den eksponeres for sollys (UV-B stråler). UV-B stråler i solarier stimulerer også til vitamin D-produksjon. Når solesporeningen blir for liten, er vitamin

» Norge er et av landene med høyest forekomst av føflekkreft i forhold til folketallet.

D-inntak fra kosten viktig for å opprettholde god vitamin D-status.

Nasjonalt råd for ernæring konkluderte i 2006 at vitamin D-status i den norske befolkningen generelt sett er god. I de nye nasjonale kostrådene, lansert 31. januar, framgår det at kosttilskudd er unødvendig for de fleste dersom de har et sunt og variert kosthold. For enkelte grupper (ikke-vestlige innvandrere og andre som eksponeres for lite sollys) kan tran eller annet vitamin D-tilskudd være nødvendig.

VI HAR NYLIG publisert en oversiktsartikkel i Tidsskrift for Den norske legeforening, hvor vi oppsummerte den vitenskapelige dokumentasjonen av effekter av UV-stråling og vitamin

D i forhold til sykdomsrisiko og prognose. Studier av sammenhengen mellom vitamin D og kreftforekomst indikerer at lave, men også høye, nivå av vitamin D kan øke risikoen for kreft.

DET ER OGSÅ studier som viser en positiv sammenheng mellom vitamin D-nivå og overlevelse ved kreftsykdom. Kliniske studier er nødvendig for å avklare dette. Det er per i dag ikke vitenskapelig grunnlag for å konkludere at vitamin D kan forebygge andre sykdommer enn de knyttet til beinhele. En ny og omfattende ekspertrapport kom til samme konklusjon (Institute of Medicine, 2010).

Vi ser ikke at det er grunnlag for å endre en restriktiv holdning til solariebruk i Norge for å ivareta vitamin D-status.

NUPI – vår nye rikssynser?

Ola Spakmo
Yrkesoffiser

FN-STYRKER: Senterpartiets begrundelse for å si nei til norske styrker til Sudan blir kritisert av tre NUPI-forskere i Dagbladet 7. februar. Sp mener vår kapasitet er brukt opp gjennom vår innsats i Afghanistan, vi kan ikke strekke strikken lenger personellmessig. De mener Sp svikter Soria Moria-erklæringen, FN og allierte ved å si nei til å sende norske FN-soldater til landet

Forskningsinstitusjonen NUPI, vedtatt opprettet i Stortinget og med driftsmidler fra det offentlige kritiserer ett politisk parti for et standpunkt. Det krever en meget bevisst rolleforståelse ut

over det selvfølgelig, at meningen bygger på fakta, Innlegget viser at de ikke evner det.

DERES HOVEDINNSIGELSE er at Forsvarets evne til deltakelse i utenlandsoperasjoner i stor grad er et spørsmål om bevilgning av midler. De uttrykker forståelse for at Norge ikke kan sende infanteriavdelinger, men mener vi kan sende nisjekapasiteter som ingeniøravdelinger. De har tydeligvis gått glipp av det faktum at nettopp ingeniørressursene i Forsvaret er en av kapasitetene som er strukket til ytterpunktet.

Det er merkelig å se forskere med et så mekanistisk verdenssyn, bevilgninger i dag gir ikke umiddelbart en økning av kompliserte personellkapasiteter.

FREDSBEVARENDE: FN-soldat i Elfenbenskysten. Økte bevilgninger alene vil ikke gjøre det norske forsvaret i stand til å bidra med FN-styrker i Sør-Sudan, skriver forfatteren. Foto: Scanpix

FRA FØR HAR vi et rikholdig korps av rikssynsere som på individuell basis utøver rikssynserens hovedoppgave – å ha en mening som egner seg som tabloidisert virkelighet. Men skal rikssynserrollen profesjonaliseres og institusjonaliseres? Jeg er usikker på

om denne rollen skal tas av en anerkjent institusjon og på fellesskapets regning. For øvrig, om forskningsmiljøer uttaler seg om temaer der de åpenbart ikke behersker fakta, vil det også på sikt forvitte forskerstandens autoritet.